

Animační metody
založené na partnerském
přístupu ke klientům

Michal Kaplánek

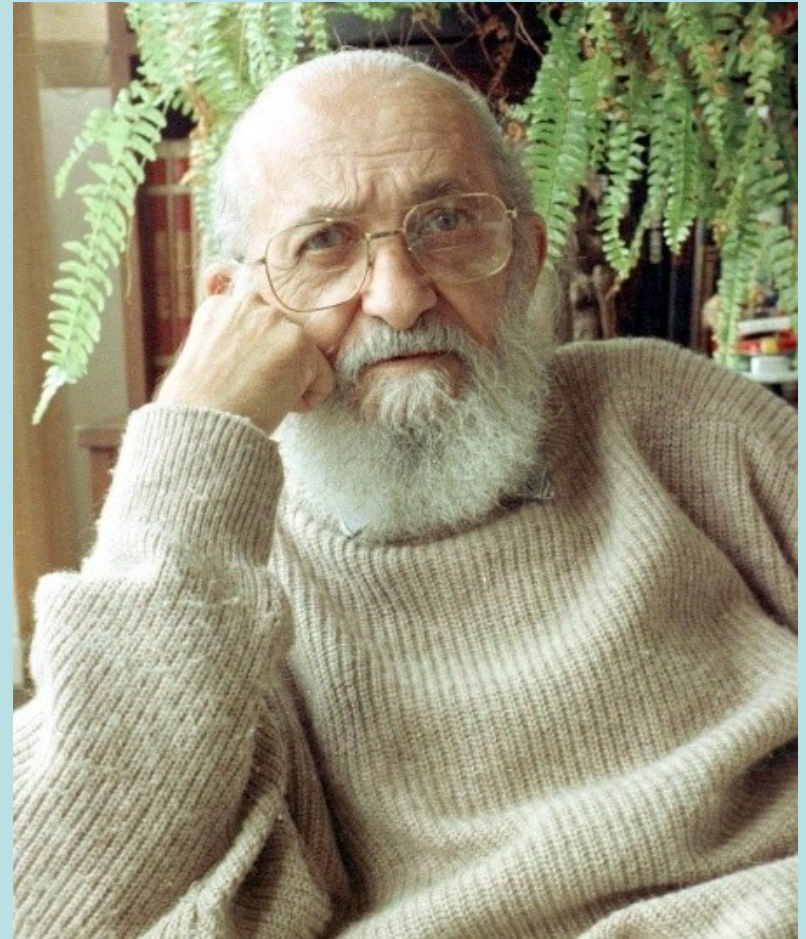
JABOK, 27. 4. 2015

Animace jako prostředek rozvoje komunity

- Sociálně-kulturní animace je formou „community development“
- Podle Zprávy Evropské kulturní fundace (1973) je animace „stimulace duševního, fyzického a citového života lidí v prostředí, které účastníkům umožňuje, aby se více realizovali a projeví ve skupině
- Vliv Freireho a Boala: animace jako forma sociální práce, která se zaměřuje na uvědomění si a rozvoj latentních možností jednotlivců, skupin a komunit.

Paulo Freire (1921-1997)

- brazilský pedagog
- hlavní dílo:
Pedagogika
utlačovaných
- kritizoval nedostatek
participace žáků na
rozhodování o
obsahu a způsobu
vzdělávání
- problém: nerovnost

O co Freire usiloval?

- „nastartovat“ kritické myšlení (conscientisation); politický rozměr
- navázat partnerské vztahy mezi učitelem a žákem (soc. pracovníkem a klientem)
- rozvinout potlačený potenciál (animace)
- neexistuje neutrální výchova: „Když zkusíme být neutrální, podporujeme dominantní ideologii“
- osvobození nikoliv „domestikace“

„Lidové vrstvy“ v rozvinutých zemích

- V průmyslově rozvinutých zemích dostávají „utlačovaní“ eufemistické označení: příjemci sociálních dávek, nepřizpůsobiví občané
- Je s nimi zacházeno jako s lidmi na okraji, kteří představují patologickou výjimku ze spořádané společnosti
- Cíl sociální práce: tito lidé se musí vrátit do společnosti a přizpůsobit se (????)

Freire a teologie osvobození

- Zakladatel teologie osvobození Gustavo Gutiérrez a ostatní teologové osvobození se nechali ovlivnit také Freireho koncepcí konscientizace (probuzení vědomí / svědomí)
- Gutiérrez i Freire byli inspirováni marxismem
- Kritika: ani tato koncepce nebyla ve skutečnosti „osvobozující“, ale politická

Aldo Ellena a jeho pojetí sociálně-kulturní animace

- Aldo Ellena (1922-2000) – italský salesián
- Inspirovaný pedagogikou P. Freireho
- animazione sociale = sociálně-kulturní animace
- aplikoval závěry 2. vat. koncilu v sociální sféře, založil časopis *Animazione sociale*
- cíl animace: skrze participaci občanů na životě společnosti ovlivnit sociální realitu

Aldo Ellena

a jeho teologická motivace

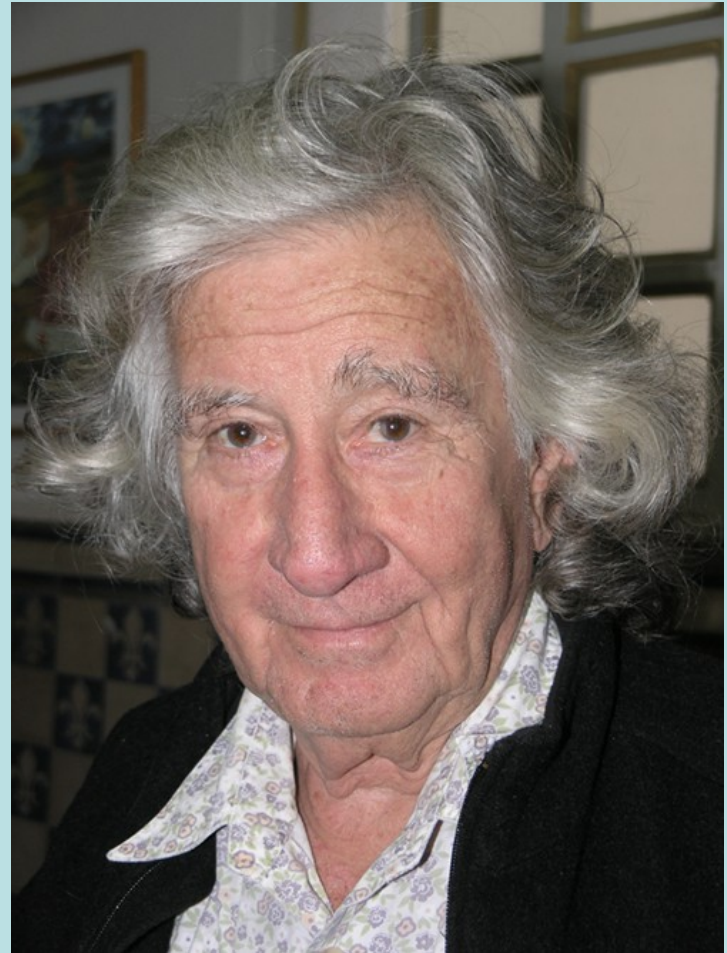
Východiska jeho pojetí animace:

- pastorální konstituce Gaudium et spes
- dílo Paula Freireho
- zkušenosti z roku 1968
- Erich Fromm: Revoluce naděje

Sociální animace stimuluje ke změně reality, podporuje novou kulturu konání, brání rezignaci, usiluje o efektivní participaci

Agusto Boal (1931 – 2009) a „divadlo utlačovaných“

- brazilský režisér
- Divadlo utlačovaných: aktéry jsou všichni přítomní, i diváci
- workshopy s lidmi na ulici: kdo první přijde na to, že je to divadlo? (neviditelné divadlo)

Workshopy Augusto Boala

- 2 dny: rozhovor o politických a ekonomických otázkách
- 2 dny: příprava představení – cvičení a hry
- 1 den: neviditelné divadlo
- poslední den: veřejná produkce

Zásada – podobně jako u Deweye a Freireho: není důležitý výsledek, ale proces